

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	5
---------------	---

Οι ιδεολογικοπολιτικές συνιστώσες της ποινικής δίκης

I. Εισαγωγικές σκέψεις	25
II. Οι ιδεολογικές βάσεις της ποινικής δίκης κατά τον ΚΠΔ του 1950.....	27
1. Η διαμόρφωση της μορφής της ποινικής δίκης ως ηπειρωτικής δίκης	27
2. Οι αξιακές αναφορές της ποινικής δίκης.....	27
3. Οι ειδικότερες ιδεολογικές εκφάνσεις στον χαρακτήρα της ποινικής δίκης	28
III. Οι πολιτικές συνιστώσες της ποινικής δίκης	30
1. Άμεσες πολιτικές συνιστώσες	30
2. Έμμεσες πολιτικές συνιστώσες.....	31
3. Οι επιμέρους νομοθετικές επεμβάσεις ως έκφραση πολιτικής ιδεολογίας.....	31
4. Η προώθηση του προνοιακού χαρακτήρα της ποινικής δίκης ως έκφραση κοινωνικής πολιτικής.....	33
IV. Η διαμόρφωση των συνιστωσών της σύγχρονης ποινικής δίκης υπό το φως των αποφάσεων-πλαίσιο και των Οδηγιών της ΕΕ	33
1. Η διεύρυνση του εθνικού νομικού πλαισίου της δίκης με ευρωπαϊκούς δικονομικούς κανόνες.....	33
2. Η χρησιμοποίηση της ποινικής δίκης ως οχήματος ποινικής καταστολής – Η πρόταξη της δικαστικής συνεργασίας έναντι της ποινικής νομοθέτησης	35
V. Ιδεολογία και δικαστικές αποφάσεις.....	35
1. Είναι μετρήσιμη η ιδεολογία των δικαστικών προσώπων;	36
2. Είναι αποτελεσματικές οι μέθοδοι διερεύνησης της δικαστικής συμπεριφοράς;.....	36
3. Η δικαστική ανεξαρτησία ως ιδεολογική αξίωση.....	37
VI. Οι σύγχρονες δικαιοπολιτικές προκλήσεις για τη φυσιογνωμία της ποινικής δίκης	39
1. Η αποκαταστατική δικαιοσύνη ως προτασόμενη διαδικασία.....	39
2. Οι συμβιβαστικές διαδικασίες.....	39
3. Η ελεγχιμότητα των αποδείξεων και ο μηχανισμός των αποδεικτικών απαγορεύσεων για την αποτροπή παράλληλων δικών	40
4. Η δικαιοσύνη της διαδικασίας.....	41
VII. Επίλογος.....	41
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	41

Σύγχρονα διακυβεύματα της ποινικής δίκης υπό το φως των αρχών του κράτους δικαίου

I. Αφετηριακές καταγραφές για την αποστολή και τον φιλελεύθερο χαρακτήρα της ποινικής δίκης.....	43
II. Η διαμόρφωση των θεμελιακών στοιχείων μιας σύγχρονης ποινικής δίκης στο πλαίσιο ενός κράτους δικαίου	43
1. Η έννοια του κράτους δικαίου ως διαρκές ζητούμενο	43
2. Η αξιοπιστία, η νομοτυπικότητα, η ελεγχσιμότητα και η δικαιοσύνη της διαδικασίας ως θεμελιακά στοιχεία.....	44
III. Σύγχρονα διακυβεύματα της ελληνικής ποινικής δίκης: Υστερήσεις και υπαναχωρήσεις κατά την εμπέδωση των αρχών του κράτους δικαίου	46
1. Η βραδύτητα κατά την απονομή της ποινικής δικαιοσύνης.....	46
2. Δικαστική αμεροληψία και τεκμήριο αθωότητας.....	49
3. Η εισαγγελική αμεροληψία ως διακύβευμα.....	50
4. Η εξασφάλιση ουσιαστικότερης υπεράσπισης ως δικαιοκρατική αξίωση	51
5. Η ελεγχσιμότητα των αποδείξεων.....	53
6. Η απαγόρευση αξιοποίησης μυστικής γνώσης.....	54
7. Αντισταθμιστικές εξασφαλίσεις στη διεύρυνση των περιπτώσεων έμμεσης απόδειξης.....	54
8. Ελλειπτικό – προβληματικό νομικό πλαίσιο των αποδεικτικών απαγορεύσεων.....	55
Α. Από το άρθρο 19 παρ. 3 Σ. και το άρθρο 177 παρ. 2 στη ρύθμιση του άρθρου 14 Ν. 4637/2019.....	55
Β. Ανομιμοποίητες σταθμίσεις για λόγους ισότητας.....	56
Γ. Νοθεύσεις αποδεικτικών απαγορεύσεων (άρθρ. 224 ΚΠΔ για εξ ακοής μάρτυρες).....	56
Δ. Ψηφιακές έρευνες και αρχή της επιφύλαξης υπέρ του νόμου	57
8. Αξίωση για μη υπερβολικό φορμαλισμό σε σχέση με τις προϋποθέσεις άσκησης ενδίκων μέσων και το δικαίωμα πρόσβασης στη δικαιοσύνη	58
IV. Επιλογικές σκέψεις.....	58
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	58

Η λειτουργική και ιδίως η εσωτερική ανεξαρτησία των δικαστών:

Νομοθετική κατάστρωση και δικαιοκρατικό ζητούμενο

I. Εισαγωγικές σκέψεις	61
II. Περί της λειτουργικής ανεξαρτησίας και των εκφάνσεών της	61
1. Νομοθετική κατοχύρωση	61
2. Ειδικότερες εκφάνσεις της λειτουργικής ανεξαρτησίας.....	62
II. Περί της εσωτερικής δικαστικής ανεξαρτησίας.....	65
1. Παράγοντες κινδύνου για την εσωτερική ανεξαρτησία	65

III. Καταληκτικές διαπιστώσεις για την εσωτερική ανεξαρτησία.....	70
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	74

Η λειτουργική αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών

I. Άσκηση ποινικής δίωξης	75
1. Η άσκηση της ποινικής δίωξης ως αφετηρία	75
2. Η ανεξαρτησία της εισαγγελικής αρχής κατά την άσκηση της ποινικής δίωξης	77
3. Η υποχρέωση άσκησης της ποινικής δίωξης ως απόρροια της αρχής της νομιμότητας	78
4. Ο έλεγχος ουσιαστικής και νομικής βασιμότητας.....	80
Α. Η πλήρης ένταξη της προκαταρκτικής εξέτασης στο δικονομικό σύστημα	80
Β. Ο βαθμός επάρκειας των ενδείξεων που απαιτεί ο νόμος για την κίνηση της ποινικής δίωξης	84
II. Η αποχή από την ποινική δίωξη ως κύρια μορφή κάμψης της αρχής της νομιμότητας	87
1. Η περίπτωση του άρθρου 45 ΚΠΔ.....	87
2. Η περίπτωση του άρθρου 50 παρ. 2 ν. 2910/2001 περί εισόδου και παραμονής αλλοδαπών στην ελληνική επικράτεια	87
3. Η νεοπαγής ρύθμιση του άρθρου 45Α ΚΠΔ περί αποχής από την ποινική δίωξη ανηλίκου	88
4. Λοιπές περιπτώσεις	88
III. Η αρχαιοθέτηση της ποινικής υπόθεσης κατά τη ρύθμιση του άρθρου 245 παρ. 4 και 5 ΚΠΔ.....	90
1. Η επιτάχυνση της ποινικής διαδικασίας έναντι οποιουδήποτε τιμήματος ;	90
2. Η προωθούμενη με τη διάταξη του άρθρου 245 παρ. 4 ΚΠΔ κάμψη της αρχής της διάκρισης των εξουσιών	90
3. Η ανάγκη ειδικότερου επαναπροσδιορισμού της θέσης του εισαγγελέα στο πλαίσιο ενός σύγχρονου δικονομικού συστήματος.	91
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	94
1. Ο έλεγχος της δράσης των ανακριτικών υπαλλήλων εκ μέρους του εισαγγελέα πλημμελειοδικών: Νομικό πλαίσιο και εφαρμογή	94
2. Ο Ευρωπαϊός Εισαγγελέας.....	94

Η συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού

I. Η ιδιαίτερη θέση και λειτουργία της προδικασίας στην ποινική δίκη.....	96
II. Η συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού στην ισχύουσα ποινική προδικασία	97
1. Οι ειδικότεροι τρόποι	97

A. Η προκαταρκτική εξέταση.....	97
B. Η προανάκριση (άρθρο 243 παρ. 1)	99
Γ. Η προκαταρκτική εξέταση του ν. 3691/2008 ή άλλων διοικητικών αρ- χών	99
Δ. Η ανάκριση.....	100
Ε. Η αυτεπάγγελτη ή αστυνομική προανάκριση	101
2. Η δομική λειτουργία τους υπό το φως της δικονομικής αποτελεσματικότη- τάς τους	101
III. Η κυρίαρχη θέση του εισαγγελέα κατά τη συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού. Ενδυνάμωση ή αποδυνάμωση;	103
1. Συγκριτικές αναφορές σε άλλες έννομες τάξεις του ηπειρωτικού δικαίου	103
A. Η συγκέντρωση του προδικαστικού αποδεικτικού υλικού στο γερμανι- κό δίκαιο	103
B. Η κυρίαρχη θέση του εισαγγελέα στη μεταρρυθμισθείσα προδικασία του αυστριακού δικαίου	105
Γ. Η συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού στην προδικασία του γαλλι- κού δικαίου	107
Δ. Η συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού της προδικασίας στο βελγικό δίκαιο	107
Ε. Η συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού της προδικασίας στο ισπανι- κό δίκαιο	109
ΣΤ. Η συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού της προδικασίας στο ολλαν- δικό δίκαιο	109
Ζ. Η συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού της προδικασίας στο σουηδι- κό δίκαιο	110
2. Προτάσεις για τη θέση του Εισαγγελέα στην Ελληνική ποινική προδικασία και τη σχέση του με τις ανακριτικές αρχές.....	110
A. Η διεύρυνση των εισαγγελικών δυνατοτήτων εφαρμογής της αρχής της σκοπιμότητας	111
B. Ενδυνάμωση της προανακριτικής λειτουργίας της Αστυνομίας;	112
Γ. Ενδυνάμωση της λειτουργικής αρμοδιότητας του Πταισματοδίκη;	113
Δ. Διεύρυνση του θεσμού των ειδικών ανακριτών.....	114
Ε. Ενδυνάμωση των μηχανισμών ελέγχου της διαδικασίας συγκέντρωσης του αποδεικτικού υλικού	116
Ζητήματα εμβάθυνσης	117

Η αποχή από την ποινική δίωξη ως εναλλακτική μορφή περάτωσης της ποινικής διαδικασίας

I. Εισαγωγικά	120
II. Ενδοσυστηματική νομιμοποίηση του θεσμού.....	126

1. Οι αρχές που αντιτίθενται prima facie στις εναλλακτικές διαδικασίες και στη σκοπιμότητα των συναινέσεων στο πλαίσιο της ποινικής δίκης.....	127
2. Οι αρχές που οριοθετούν την ένταξη και εφαρμογή των εναλλακτικών διαδικασιών στο πλαίσιο της ποινικής δίκης.....	128
3. Οι αρχές που προωθούν την εφαρμογή των εναλλακτικών διαδικασιών στο πλαίσιο της ποινικής δίκης.....	130
III. Δικαιοπολιτική αναγκαιότητα διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής του θεσμού .	131
1. Συγκριτική επισκόπηση	132
Α. Το γαλλικό μοντέλο	132
Β. Παρεμφερή μοντέλα.....	133
Γ. Το γερμανικό μοντέλο.....	134
2. De lege ferenda προτάσεις	136
3. Προτεινόμενες μορφές αποχής από την ποινική δίωξη στο πλαίσιο του υφιστάμενου ελληνικού δικονομικού συστήματος.....	139
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	141

Προκαταρκτική εξέταση : Όψεις ενός δυναμικού θεσμού μετά τη διαμόρφωση του με τις ρυθμίσεις των ν. 3160/2003 και 3346/2005

I. Προκαταρκτική εξέταση και αρχή της νομιμότητας.....	143
II. Η πλήρης ένταξη της προκαταρκτικής εξέτασης στο δικονομικό σύστημα και τα επακόλουθά της	143
III. Ο βαθμός επάρκειας των ενδείξεων για την κίνηση της ποινικής δίωξης	144
IV. Η θέση του πολιτικώς ενάγοντος στο πλαίσιο της προκαταρκτικής εξέτασης	145
V. Είναι τελικά ορθή η περιθωριοποίηση της προανάκρισης;	145
VI. Επικαιροποίηση: Η προκαταρκτική εξέταση στον νέο ΚΠΔ.	146
1. Σκοπός της προκαταρκτικής εξέτασης και διάρκεια αυτής (άρθρο 243 ΚΠΔ) ..	146
2. Δικαιώματα του υπόπτου κατά την προκαταρκτική εξέταση (άρθρο 244 ΚΠΔ)	147
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	149

Η εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας στην ποινική προδικασία

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις	150
II. Η οριοθέτηση της έννοιας και λειτουργίας της αρχής της αναλογικότητας ως προαπαιτούμενο της ορθής εφαρμογής της.....	150
1. Η σχέση των ελέγχων προσφορότητας, αναγκαιότητας και αναλογικότητας ..	151
2. Η ύπαρξη ή μη διαβαθμίσεων του ελέγχου αναλογικότητας.....	153
III. Εξειδίκευση και αξιολόγηση των συγκρουόμενων εννόμων συμφερόντων στην ποινική προδικασία κατά την εφαρμογή της αρχής	154

1. Το προστατευόμενο ατομικό συμφέρον	155
Α. Η αξιολόγηση του ατομικού συμφέροντος με βάση την ένταση προσβολής του πληττόμενου δικαιώματος.....	156
α. Είδος και έκταση της ποινικής δικονομικής προσβολής.....	156
β. Διάρκεια της ποινικής δικονομικής προσβολής.....	157
Β. Η συνεκτίμηση των παρεπόμενων συνεπειών της δικονομικής προσβολής	157
2. Το δημόσιο συμφέρον καταπολέμησης του εγκλήματος	158
Α. Η αναμενόμενη ποινική κύρωση.....	158
Β. Η βαρύτητα του εγκλήματος	159
Γ. Η αποδοτικότητα του μέτρου	160
Δ. Η ένταση των υπονοιών ή ενδείξεων ενοχής.....	161
IV. Έννομες συνέπειες παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας	163
Ζητήματα εμβάθυνσης	164

Η αρχή του προσήκοντος βαθμού υπόνοιας ή δύναμης των ενδείξεων

I. Η εξειδίκευση της υπό ανάλυση αρχής ως αφετηρία.	165
1. Έννοια και πεδίο εφαρμογής της αρχής του προσήκοντος βαθμού υπόνοιας.....	165
2. Ο προσδιορισμός των υπονοιών ως προαπαιτούμενο εξειδίκευσης της ομώνυμης αρχής	167
3. Κριτήρια εξειδίκευσης της αναφερόμενης αρχής	168
Α. Ο σκοπός διενέργειας της εκάστοτε διαδικαστικής πράξης	169
Β. Ο βαθμός επιβάρυνσης του θιγόμενου από τη διαδικαστική πράξη προσώπου	169
II. Η θεμελίωση της αρχής του προσήκοντος βαθμού υπόνοιας.....	170
III. Η προστατευτική λειτουργία της αρχής ως ελάχιστης προϋπόθεσης για την επιβάρυνση του ατόμου στο πλαίσιο της ποινικής προδικασίας.....	172
IV. Η απαίτηση προσήκοντος βαθμού δύναμης των ενδείξεων και η αποτύπωσή της στη διαβάθμιση των ενδείξεων στο πλαίσιο του ΚΠΔ	174
1. Η διαβάθμιση των ενδείξεων ενοχής στον ΚΠΔ ως σημείο εκκίνησης	174
2. Οι ειδικότερες αποτυπώσεις της απαίτησης προσήκοντος βαθμού δύναμης των ενδείξεων	177
Α. Η απαίτηση συνδρομής αρχικών ή ευλογοφανών ενδείξεων για την κίνηση ποινικής δίωξης	177
Β. Η απαίτηση συνδρομής σοβαρών ενδείξεων για τη λήψη των στερητικών της ελευθερίας μέτρων των άρθρων 276 και 282 ΚΠΔ και τη διενέργεια των ειδικών ανακριτικών πράξεων του άρθρου 253Α ΚΠΔ.....	179
Γ. Η απαίτηση συνδρομής επαρκών (αποχρωσών) ενδείξεων για την παρapoμπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο	180

V. Επίμετρο.....	181
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	181

Τα μέτρα δικονομικού καταναγκασμού

I. Έννοια, λειτουργία και χαρακτήρας των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού.....	183
II. Δογματική θεμελίωση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού	185
III. Διάκριση και συστηματική κατάταξη των ερευνούμενων μέτρων.....	187
IV. Κριτικές επισημάνσεις για την εναρμόνιση των καθέκαστον μέτρων με τις απαιτήσεις ενός δικαιοκρατικού δικονομικού συστήματος.....	188
1. Τα στρεφόμενα κατά της προσωπικής ελευθερίας μέτρα	188
Α. Η βαρύτητα του εγκλήματος ως σημείο αιχμής	188
Β. Η διάκριση των προϋποθέσεων επιβολής στις περιπτώσεις προληπτικών μέτρων.....	189
Γ. Η λειτουργία των περιοριστικών όρων	189
2. Τα διερευνητικά μέτρα	189
Α. Οι έρευνες.....	190
Β. Η εξέταση γενετικού υλικού	190
V. Έννομη προστασία θιγόμενων προσώπων.....	191
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	192

Έννοια, λειτουργία και συνεισφορά των ειδικών ανακριτικών πράξεων στην ποινική απόδειξη

I. Εισαγωγικά	193
II. Έννοια και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ειδικών ανακριτικών πράξεων.....	194
III. Οι προϋποθέσεις διενέργειας των ειδικών ανακριτικών πράξεων	197
1. Η προϋπόθεση συνδρομής σοβαρών ενδείξεων.....	197
2. Η προϋπόθεση κατάφασης της αναγκαιότητας των ανακριτικών πράξεων	198
3. Η προϋπόθεση έκδοσης ειδικά αιτιολογημένου βουλεύματος του αρμοδίου Συμβουλίου	200
IV. Οι συμπληρωματικές ρυθμίσεις του νομικού πλαισίου στον νέο ΚΠΔ.	200
V. Οι ελλείπουσες εγγυήσεις και τα μελλοντικά διακυβεύματα του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, ενόψει της ειδικής συνεισφοράς των εν λόγω πράξεων στην ποινική απόδειξη	202
VI. Η αξιοποίηση των προταγμάτων της νομολογίας του ΕΔΔΑ για τις ειδικές ανακριτικές πράξεις και ιδιαίτερα για την ανακριτική διείσδυση	206
VII. Επίλογος.....	207
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	207

Οι διάδικοι στην ποινική δίκη κατά τον νέο ΚΠΔ

I. Εισαγωγικές σκέψεις	209
II. Διάδικοι στην ποινική δίκη.....	209
1. Ο ύποπτος	209
2. Ο κατηγορούμενος	210
Α. Η απόκτηση της ιδιότητας του κατηγορουμένου	210
Β. Η διάρκεια και η παύση της ιδιότητας του κατηγορουμένου	211
Γ. Η θέση του κατηγορουμένου ως υποκειμένου της ποινικής δίκης	211
Δ. Ψυχική ασθένεια του κατηγορουμένου	212
Ε. Αμφιβολίες για το θάνατο του κατηγορουμένου.....	212
3. Ο παριστάμενος για την υποστήριξη της κατηγορίας	213
Α. Ενεργητική νομιμοποίηση.....	214
Β. Νομιμοποίηση κληρονόμων.....	217
Γ. Παράσταση και μετά την απόσβεση του δικαιώματος	218
Δ. Παθητική νομιμοποίηση	218
Ε. Άσκηση και διατύπωση της παράστασης για υποστήριξη της κατηγορίας.....	218
ΣΤ. Παραίτηση από την υποστήριξη της κατηγορίας.....	219
Ζ. Δήλωση υποστήριξης της κατηγορίας	220
Η. Διατυπώσεις της δήλωσης	221
Θ. Περιεχόμενο της δήλωσης	221
Ι. Αντιρρήσεις κατά της παράστασης.....	222
ΙΑ. Διατυπώσεις των αντιρρήσεων και σχετική απόφαση.....	222
ΙΒ. Αυτεπάγγελτη αποβολή.....	222
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	222

Δικαιώματα των διαδίκων στο πλαίσιο του νέου ΚΠΔ

I. Εισαγωγικά	224
1. Τα δικαιώματα του κατηγορουμένου (άρθρα 89-106, 273-274, 16 και 204)	224
Α. Το δικαίωμα διορισμού συνηγόρου (άρθρα 89 και 99 παρ. 3 ΚΠΔ).....	225
Β. Το δικαίωμα παροχής δωρεάν νομικής βοήθειας (άρθρο 91 ΚΠΔ).	226
Γ. Το δικαίωμα αυτεπάγγελτου διορισμού συνηγόρου (άρθρο 99 παρ. 3 ΚΠΔ)	227
Δ. Το δικαίωμα παραίτησης του κατηγορουμένου από το δικαίωμα διορισμού δικηγόρου (άρθρο 90 ΚΠΔ).....	227
Ε. Το δικαίωμα παράστασης του κατηγορουμένου μετά ή διά των συνηγόρων του κατά την ενέργεια κάθε ανακριτικής πράξης (άρθρο 92 ΚΠΔ).....	228
ΣΤ. Το δικαίωμα αναβολής της διενέργειας ανακριτικής πράξης (άρθρο 93 ΚΠΔ)	229
2. Το δικαίωμα υποβολής ερωτήσεων και παρατηρήσεων του παριστα-	

μένου (μετά ή διά) κατηγορουμένου κατά την ενέργεια ανακριτικών πράξεων (άρθρο 94 ΚΠΔ)	229
Η. Το δικαίωμα ενημέρωσης του κατηγορουμένου για τα δικαιώματά του (άρθρα 95, 96 και 97 ΚΠΔ)	230
Θ. Το δικαίωμα επικοινωνίας του υπόπτου ή κατηγορουμένου με τον συνήγορό του (άρθρο 100 παρ. 4 ΚΠΔ).....	231
Ι. Το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας (άρθρο 98 ΚΠΔ).....	232
ΙΑ. Το δικαίωμα παράστασης του κατηγορουμένου με συνήγορο (άρθρο 99 παρ. 1 ΚΠΔ).....	232
ΙΒ. Το δικαίωμα γνώσης της κατηγορίας και των εγγράφων της δικογραφίας, σε συνδυασμό με το δικαίωμα αίτησης λήψης αντιγράφων (άρθρο 100 ΚΠΔ).....	233
ΙΓ. Το δικαίωμα διερμηνείας και μετάφρασης (άρθρο 101 ΚΠΔ)	234
ΙΔ. Το δικαίωμα αίτησης διεξαγωγής αποδείξεων (άρθρο 102 σε συνδ. με άρθρ. 273 παρ. 2 εδ. α' και 274 ΚΠΔ).....	234
ΙΕ. Το δικαίωμα παροχής προθεσμίας προς απολογία (άρθρο 103 ΚΠΔ).....	235
ΙΣΤ. Το δικαίωμα απολογίας και υπεράσπισης του κατηγορουμένου (άρθρο 273 παρ. 2 εδ. α' σε συνδυασμό με άρθρο 274 ΚΠΔ).....	236
ΙΖ. Το δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης του κατηγορουμένου (άρθρο 104 ΚΠΔ).....	237
ΙΗ. Το δικαίωμα υποβολής αίτησης εξαίρεσης.....	240
ΙΘ. Το δικαίωμα διορισμού τεχνικού συμβούλου	241
Κ. Λοιπά δικαιώματα του κατηγορουμένου	241
ΚΑ. Τα δικαιώματα του κατηγορουμένου στην προανάκριση (άρθρα 105 και 106 ΚΠΔ).....	241
ΙΙ. Τα δικαιώματα του υποστηρίζοντος την κατηγορία (άρθρο 107).....	242
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	244

Η παραβίαση του δικαιώματος υπεράσπισης και οι συνέπειές της

I. Το δικαίωμα υπεράσπισης ως αξιακό συστατικό στοιχείο της μορφής της ποινικής δίκης	246
1. Έννοια του δικαιώματος υπεράσπισης	246
2. Η προστασία του δικαιώματος υπεράσπισης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο	247
ΙΙ. Οι συνέπειες παραβίασης του δικαιώματος υπεράσπισης.....	248
1. Η ένταξη του δικαιώματος υπεράσπισης στον κλειστό κατάλογο των απόλυτων ακυροτήτων του άρθρου 171 αριθμ. 1 ΚΠΔ	248
Α. Η βούληση του ιστορικού νομοθέτη.....	248

Β. Η λειτουργία της διάταξης του άρθρ. 171 ως γενικής ρήτηρας και η διάκρισή της από τη διάταξη του άρθρου 170 ΚΠΔ.....	249
Γ. Η πρόταξη της απόλυτης ακυρότητας στις περιπτώσεις παράλληλης συνδρομής σχετικής ακυρότητας επί παραβίασης υπερασπιστικών εκφάνσεων του δικαιώματος ακρόασης	251
α. Οι θεωρητικές και νομολογιακές τάσεις αντιμετώπισης του ζητήματος.....	251
β. Η ρύθμιση του ζητήματος στο πλαίσιο της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για σύνταξη νέου ΚΠΔ	253
2. Ο προστατευτικός των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου χαρακτήρας της διάταξης του άρθρου 171 παρ. 1 περ. δ' ΚΠΔ.....	253
3. Το νομιμοποιητικό πεδίο επίκλησης της διάταξης του άρθρου 171 αριθμ. 1 περ. δ' ΚΠΔ – Η εξειδίκευση των περιπτώσεων απόλυτης ακυρότητας λόγω παραβίασης του δικαιώματος υπεράσπισης υπό το φως της νομολογίας του ΑΠ και του ΕΔΔΑ.....	254
Α. Η απόλυτη ακυρότητα στις περιπτώσεις παράβασης των διατάξεων του ΚΠΔ που καθορίζουν την υπεράσπιση του κατηγορουμένου	255
Β. Η απόλυτη ακυρότητα στις περιπτώσεις παραβίασης ρυθμισμένων ή αρρύθμιστων αποδεικτικών απαγορεύσεων αξιοποίησης που προσβάλλουν το δικαίωμα υπεράσπισης.....	256
Γ. Η απόλυτη ακυρότητα στις περιπτώσεις παραβίασης της δίκαιης δίκης λόγω προσβολής του δικαιώματος υπεράσπισης του κατηγορουμένου	257
III. Επίλογος.....	259
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	260

Η πραγματογνωμοσύνη ως μέσο απόδειξης στην ποινική δίκη

I. Η συστηματική ένταξη της πραγματογνωμοσύνης στο δίκαιο της απόδειξης.....	261
1. Οι κεντρικές αξιακές προϋποθέσεις της ποινικής απόδειξης στη νομολογία του ΕΔΔΑ	261
2. Οι νέες γενικές ρυθμίσεις για την ποινική απόδειξη στον νεότευκτο ΚΠΔ.....	263
II. Οι κεντρικές αναφορές κατά τη διαδικασία ανάθεσης και διενέργειας της πραγματογνωμοσύνης.....	265
1. Το ζητούμενο της αμεροληψίας κατά την ανάθεση της πραγματογνωμοσύνης.....	265
Α. Διορισμός και κωλύματα διορισμού.....	265
Β. Εξαίρεση πραγματογνωμόνων.....	266
2. Το ζητούμενο της ελεγχιμότητας ως στοιχείου δικαιοσύνης κατά τη διενέργεια της πραγματογνωμοσύνης.....	268
Α. Η γνωστοποίηση του διορισμού πραγματογνωμόνων.....	268
Β. Η υποχρέωση διατήρησης του πράγματος της πραγματογνωμοσύνης.....	268

Γ. Ο διορισμός τεχνικών συμβούλων και τα όρια λειτουργικής επέμβασής τους.....	269
3. Το ζητούμενο της επιστημονικής πληρότητας και της συνακόλουθης αποδειξιμότητας της πραγματογνωμοσύνης.....	269
III. Οι κεντρικές αναφορές κατά τη διαδικασία αξιοποίησης της πραγματογνωμοσύνης.....	270
1. Ο αναιρετικός έλεγχος της εκτίμησης του πορίσματος πραγματογνωμοσύνης	270
Α. Η αξίωση αιτιολογίας της συνεκτίμησης της πραγματογνωμοσύνης ως αυτοτελούς αποδεικτικού μέσου στη νομολογία του ΑΠ.....	271
Β. Η διακρίνουσα αντιμετώπιση από τον ΑΠ της δημόσιας από την ιδιωτική πραγματογνωμοσύνη.....	271
2. Οι περιπτώσεις σχετικής ακυρότητας της πραγματογνωμοσύνης και ο αναιρετικός έλεγχός τους	272
3. Οι περιπτώσεις απόλυτης ακυρότητας της πραγματογνωμοσύνης και ο αναιρετικός έλεγχός τους	273
IV. Επίλογος.....	274
Ζητήματα εμβάθυνσης: Πραγματογνωμοσύνη.	274

Προστασία μαρτύρων: Ένα δικαιοκρατικό στοίχημα

I. Το ιστορικό υπόβαθρο των σχετικών διατάξεων.....	276
II. Είδη προστασίας και κατηγορίες προστατευόμενων μαρτύρων.....	278
1. Είδη προστασίας.....	278
2. Κατηγορίες προστατευόμενων μαρτύρων	278
III. Κατάταξη των ειδικότερων μέτρων και κριτική παρουσιάσή τους	280
IV. Οι όροι εφαρμογής της δυνατότητας μη αποκάλυψης των στοιχείων ταυτότητας του μάρτυρα.....	281
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	284

Η ανακριτική διαδικασία στα εγκλήματα διαφθοράς. Όρια επέμβασης στα δικαιώματα του ατόμου υπό το φως της ΕΣΔΑ

I. Εισαγωγικές σκέψεις	286
1. Η συστηματική ένταξη των δικονομικών ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση της διαφθοράς.....	286
2. Η αποσπασματικά προωθούμενη αποτελεσματικότητα των σχετικών ρυθμίσεων	288
II. Μια πρώτη αποτίμηση του ισχύοντος νομικού πλαισίου υπό το φως της νομολογίας του ΕΔΔΑ	289
1. Το ισχύον νομικό πλαίσιο και η εναρμόνισή του με τις αξιώσεις του ΕΔΔΑ	289

2. Η ανάγκη μερικής σχετικοποίησης της αρχής της νομιμότητας κατά τη δίωξη των εγκλημάτων	293
3. Η ανάγκη ποιοτικής αναβάθμισης των προδικαστικών ερευνών.....	295
4. Η ανάγκη περαιτέρω οριοθέτησης του ελέγχου των περιουσιακών στοιχείων των εμπλεκόμενων προσώπων.....	296
5. Η ανάγκη δικαιοκρατικής ενίσχυσης της χρήσης ειδικών ανακριτικών πράξεων.....	298
6. Η ανάγκη ενίσχυσης της αποδεικτικής τεκμηρίωσης συμπεριφορών διαφθοράς με τη λήψη μέτρων προστασίας μαρτύρων	300
7. Η ανάγκη αναβάθμισης της διεθνούς δικαστικής συνεργασίας σε ανακριτικό επίπεδο	301
III. Επίλογος.....	301
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	301

Ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης

I. Εισαγωγή.....	303
II. Έννοια και βασικά χαρακτηριστικά του νέου εντάλματος	304
1. Ορισμός του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.....	304
2. Περιεχόμενο και τύπος του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.....	304
3. Εθνικός χαρακτήρας του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης	305
III. Έκδοση και Διαβίβαση του Ευρωπαϊκού Εντάλματος Σύλληψης	305
1. Αρμόδια δικαστική αρχή έκδοσης του ευρωπαϊκού εντάλματος	305
2. Πότε επιτρέπεται η έκδοση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης	305
3. Η διαβίβαση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης	306
4. Δικαίωμα κατάσχεσης ή άρσης ασυλίας	306
IV. Εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης στην Ελλάδα.....	307
1. Αρμόδια δικαστική αρχή εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.	307
2. Πότε επιτρέπεται η εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης	307
3. Πότε απαγορεύεται η εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης	309
4. Πότε δύναται να απαγορευτεί η εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.....	313
5. Εγγυήσεις για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης	313
6. Σύλληψη και δικαιώματα του εκζητουμένου.....	314
7. Κράτηση του εκζητουμένου	315
8. Συγκατάθεση στην προσαγωγή ή άρνηση.....	315
9. Απόφαση για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης	316
10. Προσαγωγή του εκζητουμένου μετά ή άνευ όρων	318
IV. Διαμεταγωγή του εκζητουμένου προσώπου	319
1. Όροι διαμεταγωγής μέσω του ελληνικού εδάφους	319
2. Αρμόδια αρχή διαμεταγωγής.....	320

3. Αίτηση της ελληνικής αρχής για διαμεταγωγή	321
V. Αποτελέσματα της προσαγωγής	321
1. Αφαίρεση του χρόνου κράτησης στο κράτος εκτέλεσης του εντάλματος.....	321
2. Ο κανόνας ειδικότητας	321
3. Μεταγενέστερη προσαγωγή σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης	322
4. Μεταγενέστερη έκδοση σε τρίτο κράτος.....	322
Ζητήματα εμβάθυνσης	323

Οι ακυρότητες στο ποινικοδικονομικό μας σύστημα

I. Εισαγωγικά	326
II. Έννοια, πεδίο αναφοράς και διακρίσεις των δικονομικών ακυροτήτων	327
III. Ο κλειστός κατάλογος των απόλυτων ακυροτήτων του άρθ. 171ΚΠΔ.....	329
1. Η ιστορική βούληση του νομοθέτη.....	329
2. Η λειτουργία της διάταξης του άρθρ. 171 ως γενικής ρήτηρας και η διάκρισή της από τη διάταξη του άρθρου 170 ΚΠΔ.....	331
3. Οι λοιπές διαφορές μεταξύ απόλυτων και σχετικών ακυροτήτων	332
IV. Η πρόταξη της απόλυτης ακυρότητας στις περιπτώσεις παράλληλης συνδρομής σχετικής ακυρότητας επί παραβίασης υπερασπιστικών εκφάνσεων του δικαιώματος ακρόασης	332
1. Οι θεωρητικές και νομολογιακές τάσεις αντιμετώπισης του ζητήματος	332
2. Η ρύθμιση του ζητήματος στο πλαίσιο του νέου ΚΠΔ.	334
V. Ο προστατευτικός των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου χαρακτήρας της διάταξης του άρθρου 171 παρ. 1 περ. δ' ΚΠΔ.....	335
VI. Η απόλυτη ακυρότητα στις περιπτώσεις παραβίασης ρυθμισμένων ή αρρυθμιστων αποδεικτικών απαγορεύσεων αξιοποίησης	336
VII. Η απόλυτη ακυρότητα στις λοιπές περιπτώσεις παραβίασης της δίκαιης δίκης	337
VIII. Οι συνέπειες των ακυροτήτων	341
IX. Επιλογικές σκέψεις.....	342
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	342

Η αποδεικτική διαδικασία κατά τον νέο Κώδικα

Ποινικής Δικονομίας και τις μετέπειτα τροποποιήσεις του

I. Εισαγωγικές σκέψεις	344
II. Η δόμηση μιας σύγχρονης δικαιοκρατούμενης αποδεικτικής διαδικασίας με βάση τις αξονικές αρχές της	345
1. Η εφαρμογή των αντιπροσωπευτικών αρχών της δημοσιότητας, της προφορικότητας και της κατ' αντιδικία διεξαγωγής της δίκης ως αξιακό προαπαιτούμενο.....	345
2. Η εφαρμογή των αρχών της διασαφήνισης του αντικειμένου της δίκης, της ολόπλευρης διερεύνησης της υπόθεσης και της αμερόληπτης και ευπρε-	

πούς συμπεριφοράς των δικαστικών λειτουργιών ως δομικό διακύβευμα δικαιοσύνης.....	346
3. Η αρχή της αμεσότητας ως διαδικαστικό πρόταγμα πειθούς.....	347
4. Η αρχή της ελεύθερης εκτίμησης των αποδεικτικών μέσων	348
III. Η εξέταση των μαρτύρων στο πλαίσιο της ζώσας αποδεικτικής διαδικασίας. Οι νέες ρυθμίσεις.	349
1. Η απαγόρευση επικοινωνίας των μαρτύρων και η σειρά εξέτασης	350
2. Η προσαγωγή των μαρτύρων.....	351
3. Η ρύθμιση του άρθρου 354 για την εξέταση των μαρτύρων που αδυνατούν να εμφανισθούν στο δικαστήριο.....	352
4. Η καθ' εαυτήν εξέταση των μαρτύρων κατ' άρθρο 357 ΚΠΔ.....	352
5. Το δικαίωμα ελέγχου της αξιοπιστίας της μαρτυρίας και το δικαίωμα δη- λώσεων και εξηγήσεων σχετικά με αυτήν	353
IV. Τα σημεία αιχμής κατά την εξέταση της πραγματογνωμοσύνης και της αυτο- ψίας 354	
1. Η ανάγνωση των εκθέσεων πραγματογνωμοσύνης και η κλήτευση πραγμα- τογνωμόνων και τεχνικών συμβούλων	354
2. Η ανάγνωση της έκθεσης αυτοψίας στο ακροατήριο	354
V. Τα σημεία αιχμής κατά την ανάγνωση των εγγράφων	355
1. Η ανάγνωση των εγγράφων κατά το νέο ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου 362 ΚΠΔ	355
2. Η ανάγνωση των ενόρκων καταθέσεων κατ' άρθρο 363 ΚΠΔ.....	356
VI. Τα σημεία αιχμής κατά την εξέταση του κατηγορουμένου	356
1. Η συνεννόηση με τον συνήγορό του	356
2. Η απολογία του κατηγορουμένου	356
VII. Οι συμπληρωματικές έρευνες κατ' άρθρο 366 ΚΠΔ και η λήξη της αποδεικτι- κής διαδικασίας.	357
VIII. Επίλογος	357
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	358

Δογματική θεμελίωση και συστηματική ένταξη των εναλλακτικών διαδικασιών στην ελληνική ποινική δίκη. Οι στρατηγικές επιλογές του Έλληνα νομοθέτη στον νέο ΚΠΔ

I. Εισαγωγικές σκέψεις	360
II. Ενδοσυστηματική νομιμοποίηση των εναλλακτικών διαδικασιών	362
1. Οι αρχές που αντιτίθενται <i>prima facie</i> στην ένταξη των εναλλακτικών δια- δικασιών στο δικονομικό σύστημα.....	362
2. Οι αρχές που προωθούν την ένταξη των εναλλακτικών διαδικασιών στο δικονομικό σύστημα	364

3. Οι αρχές που οριοθετούν την ένταξη και εφαρμογή των εναλλακτικών διαδικασιών στο δικονομικό σύστημα	365
III. Δογματική θεμελίωση, εννοιολογική οριοθέτηση και διακρίσεις των εναλλακτικών διαδικασιών.....	367
1. Θεμελίωση των εναλλακτικών διαδικασιών με βάση τη δικαιοική ειρήνη.....	367
2. Οριοθέτηση των εναλλακτικών διαδικασιών.....	368
3. Διακρίσεις και συγκρίσεις	369
IV. Στρατηγικές επιλογές, λειτουργικότητα, δυσαρμονίες και προτάσεις.....	372
1. Η επιλογή των διαφορετικών μορφών αποχής από τη δίωξη.....	372
2. Η επιλογή της ποινικής συνδιαλλαγής	374
3. Η επιλογή της ποινικής διαμεσολάβησης.....	375
4. Η επιλογή της ποινικής διαπραγμάτευσης.....	375
5. Η επιλογή της ποινικής διαταγής	377
V. Καταληκτικές σκέψεις.....	378
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	378

Οι αποδεικτικές απαγορεύσεις ως σύγχρονο νομοθετικό και νομολογιακό διακύβευμα

I. Εισαγωγικές σκέψεις	381
1. Έννοια και σκοπός των αποδεικτικών απαγορεύσεων ως αφετηρία ανάδειξης της ειδικής σημασίας τους στο δικονομικό δίκαιο.....	381
2. Η λειτουργία των αποδεικτικών απαγορεύσεων και η σύνδεσή τους με την αρχή της δίκαιης δίκης.....	383
II. Η νομοθετική εξέλιξη του θεσμού των αποδεικτικών απαγορεύσεων στην ελληνική έννομη τάξη	384
III. Η νομολογιακή εξέλιξη του θεσμού των αποδεικτικών απαγορεύσεων στην ελληνική έννομη τάξη	387
IV. Ειδικές πτυχές των αποδεικτικών απαγορεύσεων και κριτικές επισημάνσεις.....	391
1. Η αποδεικτική αξιοποίηση παράνομων αποδείξεων για την αθωότητα του κατηγορουμένου	391
2. Η ρύθμιση του άρθρου 19 παρ. 3 και η καταλυτική επίδρασή του στη διαμόρφωση της λειτουργίας των αποδεικτικών απαγορεύσεων	393
3. Η εξαίρεση του άρθρου 65 Ν. 4356/2015, η κατάργησή του με τον νέο ΚΠΔ και η επάνοδός του σε ισχύ με το άρθρο 14 Ν. 4637/2019, που επιτρέπει στις περιπτώσεις πράξεων κακουργηματικού χαρακτήρα που υπάγονταν στην αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και Διαφθοράς τη χρήση υπό προϋποθέσεις αθέμιτων αποδεικτικών μέσων	395
4. Η στρεβλή επίκληση της αρχής της αναλογικότητας ως νομιμοποιητικού ιμάντα επεμβάσεων στα ατομικά δικαιώματα.....	396
5. Το εγκληματικό περιεχόμενο των αποδείξεων ως νομιμοποιητικός λόγος αξιοποίησης των παράνομων αποδείξεων;	396

6. Η ατελής ανάδειξη της λειτουργίας των ανεξάρτητων (συνταγματικών) απαγορεύσεων.....	397
V. Επιλογικές σκέψεις.....	398
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	398

Η αιτιολόγηση των ποινικών αποφάσεων: Δικονομικό θέσφατο ή θεσμική εγγύηση ορθής απονομής της Δικαιοσύνης;

I. Νομοθετικό έρεισμα, δικαιοπολιτική σκοπιμότητα και συστηματική ένταξη της υποχρέωσης αιτιολόγησης	402
II. Δικαιοθεωρητική προσέγγιση	403
III. Τα επιμέρους στοιχεία της ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας	405
1. Τα πραγματικά περιστατικά	405
2. Τα αποδεικτικά μέσα.....	407
3. Οι σκέψεις και οι συλλογισμοί.....	412
4. Επιμέρους διαπιστώσεις σε σχέση με την έλλειψη νόμιμης βάσης.....	415
IV. Η αιτιολόγηση των αυτοτελών ισχυρισμών	418
V. Η αιτιολόγηση των αθωωτικών αποφάσεων	422
VI. Η έκταση της επιτρεπτής «αλληλοσυμπλήρωσης» διατακτικού και αιτιολογικού.....	423
VII. Η αιτιολογία της επιμέτρησης της ποινής κατ' άρθρο 79 ΠΚ.....	425
VIII. Η αιτιολόγηση των αποφάσεων ως ορθολογική αξίωση προβλεψιμότητας και ελεγχσιμότητας του ποινικού συστήματος.....	426
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	428

Η δικονομική αντιμετώπιση του ηλεκτρονικού εγκλήματος

I. Εισαγωγικά	430
II. Η ενεστώσα δικονομική πραγματικότητα στον χώρο της ηλεκτρονικής εγκληματικότητας.	431
1. Η πολλαπλότητα των ανακριτικών φορέων.	432
2. Η αξίωση εξειδικευμένης λειτουργικής εισαγγελικής δράσης.	433
3. Η καθ' εαυτήν ανακριτική διαδικασία και οι ιδιαιτερότητές της.	435
Α. Οι διαφέρουσες διαδικασίες έρευνας, απόκτησης και κατάσχεσης των αποδείξεων.....	436
Β. Η ατελής διάρθρωση των καταλόγων πραγματογνωμόνων και οι μάρτυρες με ειδικές γνώσεις.....	438
Γ. Η εφαρμογή μη ενιαίου νομικού πλαισίου επί αποδεικτικών απαγορεύσεων.....	439
III. Οι δικονομικές διατάξεις της Σύμβασης της Βουδαπέστης.	440
IV. Η διεθνής συνεργασία για την αντιμετώπιση των εγκλημάτων στον κυβερνοχώρο.....	442

1. Η Οδηγία 2014/41/ΕΕ.	442
2. Οι Προτάσεις Κανονισμού και Οδηγίας για τα ηλεκτρονικά αποδεικτικά μέ- σα σε ποινικές υποθέσεις.	443
V. Η νομολογία του ΕΔΔΑ για την απόδειξη στο ηλεκτρονικό έγκλημα.....	443
VI. Επιλογικές σκέψεις	445
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	445

Η επανάληψη της διαδικασίας λόγω καταδικαστικής απόφασης του ΕΔΔΑ για παραβίαση της ΕΣΔΑ ή των Πρωτοκόλλων της (άρθρ. 525 παρ. 1 αρ. 5 ΚΠΔ)

I. Το πλαίσιο αναφοράς του νέου λόγου και η φυσιογνωμία του.....	449
II. Οι ειδικότερες προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρ. 525 παρ. 1 αρ. 5	451
1. Η ύπαρξη καταδικαστικής απόφασης του ΕΔΔΑ.....	451
2. Η παραβίαση δικαιώματος που αφορά το δίκαιο χαρακτήρα της διαδικα- σίας που τηρήθηκε.....	454
Α. Η ρύθμιση του άρθρου 6 παρ. 1 και 3 της ΕΣΔΑ ως οδηγός	456
Β. Οι επιμέρους εφαρμογές των ρυθμίσεων των άρθρων 6 παρ. 1 και 3 της ΕΣΔΑ και 525 παρ. 1 αρ. 5 ΚΠΔ στην ελληνική νομολογία	457
α. Το δικαίωμα παροχής επαρκούς χρόνου και αναγκαίων ευκολιών στον κατηγορούμενο χάριν προετοιμασίας της υπεράσπισής του	458
β. Το δικαίωμα κλήτευσης και εξέτασης μαρτύρων	460
γ. Δικαίωμα σε εύλογο χρόνο διεξαγωγής της δίκης	462
Γ. Η παραβίαση δικαιώματος που αφορά την ουσιαστική διάταξη που εφαρμόστηκε.....	464
Δ. Η κατάφαση της αρνητικής επίδρασης της παραβίασης στην κρίση των ποινικών δικαστών που εξέδωσαν την προσβαλλόμενη απόφαση ;	465
3. Η σύμφωνη προς την ΕΣΔΑ ερμηνεία του άρθρου 525 παρ. 1 αρ. 5 ΚΠΔ	468
Ζητήματα εμβάθυνσης.....	472

Περί του σκοπού της ποινικής δίκης

I. Εισαγωγικές σκέψεις	475
II. Οι ειδικότερες απόψεις περί του σκοπού της δίκης και η θεμελίωσή τους.....	476
1. Η αλήθεια ως σκοπός της ποινικής δίκης.....	476
Α. Η αλήθεια ως μοναδικός σκοπός της ποινικής δίκης.....	477
Β. Αλήθεια και δικαιοσύνη ως διπλός σκοπός της ποινικής δίκης	480
2. Η πραγμάτωση της δικαιοσύνης ως σκοπός της ποινικής δίκης	481
Α. Η πραγμάτωση του ουσιαστικού ποινικού δικαίου ως σκοπός της δί- κης	481

B. Η πραγμάτωση της διαδικαστικής δικαιοσύνης (ή της νομοτυπικότητας της διαδικασίας) ως σκοπός της ποινικής δίκης	484
Γ. Η δικαιοσύνη ως σύνθετος σκοπός της ποινικής δίκης	487
3. Η επίτευξη του δεδικασμένου ως σκοπός της ποινικής δίκης	489
4. Η ασφάλεια δικαίου ως σκοπός της ποινικής δίκης.....	490
5. Η πραγμάτωση της ιδέας του δικαίου ως συνθετικός σκοπός της ποινικής δίκης	493
6. Η λειτουργική (συστημική) θεωρία της νομιμοποίησης του δικαίου μέσω της διαδικασίας.....	494
7. Η εξασφάλιση της δικαιοσύνης ειρήνης ως σκοπός της ποινικής δίκης	497
Ζητήματα εμβάθυνσης	506